

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

175

Vragen van het lid **Gesthuizen** (SP) aan de staatssecretarissen van Economische Zaken en van Financiën over *overheidsaanbesteding in de postsector*. (Ingezonden 16 september 2009)

1

Wat is uw reactie op het artikel «Rijk mikt op laag posttarief»¹ waarin wordt bericht dat de belastingdienst inzet op tarieven die «onder de integrale kostprijs van welk postbedrijf dan ook» liggen?

2

Hoe verhoudt de bodemprijs waarop u inzet zich tot de door u verbonden voorwaarde aan de liberalisering van de postmarkt dat alle beloningen in de sector binnen 3,5 jaar onder een arbeidsrechtelijke CAO vallen, met andere woorden dat er een fatsoenlijk loon wordt betaald?

3

Deelt u de mening dat mede gezien uw eerdere reactie op het rapport van de arbeidsinspectie, waarin werd aangetoond dat het voorkomt dat het onmogelijk is voor medewerkers van de nieuwe postbedrijven om het minimumloon te verdienen, dat u van mening bent dat iedereen die in Nederland fatsoenlijk werk doet tenminste het minimumloon zou moeten verdienen, het op deze wijze formuleren van de criteria in de aanbesteding een ongewenste

situatie, namelijk dat het voorkomt dat er mensen in de postsector minder verdienen dan het minimumloon, in stand wordt gehouden?

4

Waarom heeft u niet in de aanbestedingscriteria opgenomen dat een bedrijf alleen de opdracht kan krijgen indien het tenminste het in Nederland geldende wettelijk minimumloon betaalt aan zijn medewerkers?

¹ Het Financieele Dagblad, 15 september 2009.

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **De Jager** (Financiën), mede namens de staatssecretaris van Economische Zaken (ontvangen 30 september 2009)

1 en 2

Als gevolg van de liberalisering per 1 april 2009 van de postmarkt voor poststukken tot 50 gram besteedt de overheid haar post aan. Guncriteria voor deze aanbesteding zijn prijs en kwaliteit. Partijen dienen beide aspecten (en andere) in hun inschrijving mee te nemen waarna de opdracht zal worden gegund aan de partij met de economisch meest voordelige inschrijving (EMVI). In de aanbesteding is door het aanbestedingsteam een referentie aanneemsom gehanteerd. Deze is op basis van onderzoek van de

postmarkt en de tarieven voor 2008 tot stand gekomen. Er is vervolgens voor bepaalde percelen een bandbreedte geschapen van + 20% tot – 30% ten opzichte van de referentie aanneemsom. Biedingen ontvangen in het biedingproces een score op de geboden prijs van minimaal 0 tot maximaal 100 punten, waarbij biedingen op of onder de ondergrens van – 30% een 100% score op prijs krijgen. Voor biedingen op of boven de bovengrens van + 20% is een score van 0 punten op prijs het resultaat. De bandbreedte dient ertoe om biedingen transparant en onderling vergelijkbaar te maken. De ondergrens van de bandbreedte moet niet worden gezien als de door de overheid nagestreefde prijs in de aanbesteding. De marge rond de referentie aanneemsom is dusdanig ruim dat naar verwachting alle biedingen, waarin de kosten van arbeidsovereenkomsten zijn verwerkt, er binnen kunnen vallen. Er wordt door de overheid niet op gestuurd dat biedingen op of onder de ondergrens van de bandbreedte terecht komen. Het staat partijen bovendien vrij om binnen of buiten de bandbreedte te bieden. De onder- en bovengrens dwingt de partijen niet tot een bepaald bod. De partijen zijn zelf verantwoordelijk voor de bieding waarop zij inschrijven, op basis van kosten en andere overwegingen zullen zij zelf

tot een bod moeten komen dat zij geschikt achten. Wel dwingt de aanbesteding tot concurrentie tussen verschillende partijen, tussen de partijen onderling is er zo druk om een lage prijs aan te bieden. Dit was ook beoogd met het vrijgeven van de postmarkt. Deze druk om scherp aan te bieden moet echter niet worden verward met dwang door de overheid om een bepaalde prijs te bieden. De aanbesteding staat hierbij goede arbeidsvoorwaarden niet in de weg, de verantwoordelijkheid voor naleving van wet- en regelgeving ligt bij de bedrijven.

3

Zoals in het antwoord op de vorige vraag is uiteengezet is de ondergrens van de bandbreedte niet de richtprijs van de overheid. Het kabinet deelt niet de mening dat de voorwaarden van de aanbesteding indruisen tegen de afspraken met de postbedrijven om de arbeidsvoorwaarden te verbeteren.

Met uw Kamer is het kabinet van mening dat sprake moet zijn van fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden in de postsector. Bij het vrijgeven van de postmarkt zijn daarom ook afspraken gemaakt over arbeidsvoorwaarden in de sector. Zoals eerder aan uw Kamer bericht, wordt een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) opgesteld waarmee de postvervoerbedrijven verplicht worden om met alle postbezorgers een arbeidsovereenkomst af te sluiten. Aan deze verplichting hoeft niet te worden voldaan als sprake is van gebondenheid aan een eigen rechtsgeldige cao waarin afspraken zijn gemaakt over een ingroeimodel dat voldoet aan de in de AMvB genoemde criteria. De AMvB geeft op deze wijze aan sociale partners de ruimte om de eigen verantwoordelijkheid voor de arbeidsvoorwaarden op te pakken, en werkt als «stok achter de deur» in het geval die verantwoordelijkheid niet zal worden opgepakt.

Het kabinet ziet voor zichzelf een rol weggelegd in het waarborgen van goede arbeidsvoorwaarden. Dat wil zeggen dat postbedrijven niet alleen rekening moeten houden met generieke wet- en regelgeving, maar ook met bovengenoemde specifieke sectorale afspraken. Daarnaast opereert de overheid op vele vlakken, en ook in de huidige aanbesteding, als klant. De belastingbetaler is erbij gebaat dat de overheid in haar rol als

klant zich opstelt als scherp inkoper. De overheid zal zich hierbij niet dusdanig opstellen, dat betrokken partijen zich niet aan de wet kunnen houden. Dit neemt niet weg dat partijen zelf verantwoordelijk zijn voor het door hen uitgebrachte bod. Gegeven bestaande wet- en regelgeving en gemaakte afspraken is er immers sprake van vrije prijsvorming.

4

Zoals hierboven beschreven zijn arbeidsvoorwaarden door wet- en regelgeving gewaarborgd. Overigens is in de raamovereenkomst bij het bestek opgenomen dat opdrachtnemers zich verplichten om verplichtingen voortvloeiende uit Nederlandse wettelijke voorschriften inzake arbeidsbescherming en arbeidsvoorwaarden in acht te nemen.